

НЕКРОЛОГИ

**Пам'яті
Руслана Федоровича Макулькіна**

21 вересня 2016 р. на 85-му році закінчився життєвий шлях видатного патофізіолога України, багаторічного завідувача кафедри патологічної фізіології Одеського національного медичного університету Заслуженого діяча науки і техніки України, доктора медичних наук, професора Руслана Федоровича Макулькіна.

У 1955 р. Р.Ф. Макулькін з відзнакою закінчив Одеський медичний інститут ім. М.І. Пирогова і отримав диплом лікаря загального профілю, після чого вступив до аспірантури до відомого нейрофізіолога професора Пилипа Миколайовича Серкова. Після закінчення аспірантури займав посаду асистента кафедри нормальної фізіології рідного ВНЗ.

На ті роки прийшлися початкові успіхи Руслана Федоровича як майбутнього науковця, визначного нейропатофізіолога. Вже тоді він опановував низку складних

нейрохірургічних методик, досліджував механізми роботи мозку з використанням електроенцефалографічної методики, зокрема, використовував механізми функціонування деаферентованого мозку, динаміку кіркової та кірково-таламічної взаємодії за умов глибокого аферентного «недовантаження» мозку при його нейрональній ізоляції, а також вивчав компенсаторні механізми порушень функцій мозку після повної гемісферектомії. На підставі отриманих результатів він вдало захистив у 1962 р. кандидатську дисертацію.

З 1965 по 1969 рр. Руслан Федорович працював доцентом кафедри нормальної фізіології. Протягом наступних 30 років він був завідувачем кафедри патологічної фізіології Одеського медичного інституту ім. М.І. Пирогова. Ще одним подарунком долі для Р.Ф.Макулькіна була зустріч та дружба з академіком Російської АМН професором Г.М. Крижановським, у подальшій співпраці з яким на базі принципу детермінанти та теорії генераторних, детермінантних і системних механізмів невропатологічних синдромів були створені нові моделі епілептичного синдрому. Низка проведених досліджень надали можливість разом із колегами отримати принципово нові дані стосовно патогенетичної терапії останнього.

Прекрасно знаючи патофізіологію та нейропатофізіологію, Р.Ф.Макулькін разом із колегами розкрив численні механізми діяльності центральної нервової системи за умов норми та патології. Під його керівництвом співробітники кафедри патофізіології отримали дані, які відіграли значну роль у створенні нового напрямку в біомедичній науці – загальної патофізіології нервової системи. Подібні наукові розробки, подальша співпраця з Інститутом загальної патології та патологічної фізіології сприяли вдалому захисту докторської дисертації у 1982 р.

Наукові праці та винаходи Р.Ф.Макулькіна

відмічені державними нагородами. Його теоретичні та експериментальні дослідження дали змогу розробити та втілити в клінічну практику оригінальні методи діагностики та комплексної терапії судомного синдрому. Багато разів Р.Ф.Макулькін представляв вітчизняну науку на міжнародних конгресах та симпозиумах. У 1989 р. йому присвоєно почесне звання «Заслужений діяч науки і техніки України». Під науковим керівництвом Р.Ф.Макулькіна було підготовлено та захищено 4 докторські та 24 кандидатські дисертації. Він є автором 350 наукових праць, в тому числі 5 монографій та 5 авторських свідоцтв на винаходи.

Професіонал найвищого рівня, вчений з чітко вираженою життєвою позицією, переконаннями і принципами, яким він ніколи не зраджував, людина з надзвичайною інтуїцією і незвичайним тактом, пристрасно і нестримно закохана в життя, він став лідером і авторитетом в науці. Думку Руслана Федоровича з самих різних питань завжди жадали дізнатися його друзі, колеги, учні та послідовники. Велика кількість наукових ідей, якими Руслан Федорович готовий був щедро ділитися, постійно притягувала

до нього не лише експериментаторів, а й клініцистів різних галузей науки.

Руслан Федорович займав активну життєву та громадську позицію, виконував значний обсяг роботи. Він був членом редакційних рад низки наукових журналів, серед яких «Фізіологічний журнал», «Журнал патологічної фізіології та експериментальної терапії», «Одеський медичний журнал», а також членом спеціалізованої вченої ради при Одеському державному медичному університеті та Інституті очних хвороб та тканинної терапії ім. акад. В.П.Філатова.

Наукове товариство патофізіологів України, колеги та учні, співробітники кафедри загальної та клінічної патологічної фізіології ім. проф. В.В. Підвисоцького Одеського національного медичного університету, вся наукова громадськість глибоко сумує з приводу смерті Руслана Федоровича Макулькіна та великої втрати для вітчизняної патофізіологічної науки.

Світла пам'ять про Руслана Федоровича – відомого вченого, щиро, добру, чуйну, талановиту людину, людину-посмішку, назавжди залишиться в серцях вдячних учнів, друзів, колег і всіх тих, хто спілкувався з ним.